II

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 21ης Δεκεμβρίου 1988

σχετικά με διαδικασία σύμφωνα με το άρθρο 86 της συνθήκης ΕΟΚ

(IV/31 851 — Magill TV Guide/ITP, BBC και RTE)

(Το κείμενο στην αγγλική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(89/205/ΕΟΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας,

τον κανονισμό αριθ. 17 του Συμβουλίου της 6ης Φεβρουαρίου 1962, πρώτο κανονισμό εφαρμογής των άρθρων 85 και 86 της συνθήκης [1], όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την πράξη προσχώρησης της Ισπανίας και της Πορτογαλίας, και ιδίως το άρθρο 3 παράγραφος 1,

την καταγγελία που υποβλήθηκε από τη Magill TV Guide Ltd, στις 4 Απριλίου 1986, κατά των επιχειρήσεων Independent Television Publications Ltd, British Broadcasting Corporation και Radio Telefis Eireann,

την απόφαση της Επιτροπής της 16ης Δεκεμβρίου 1987 να κινήσει τη διαδικασία ως προς την υπόθεση αυτή,

Αφού έδωσε στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις την ευκαιρία να διατυπώσουν τις απόψεις τους ως προς τις αιτιάσεις που έλαβε υπόψη η Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 1 του κανονισμού αριθ. 17, και τις διατάξεις του κανονισμού αριθ. 99/63/ΕΟΚ της Επιτροπής της 25ης Ιουλίου 1963 περί των ακροάσεων που προβλέπονται στο άρθρο 19 παράγραφος 1 του κανονισμού αριθ. 17 του Συμβουλίου [2],

Μετά από διαβούλευση με τη συμβουλευτική επιτροπή Συμπράξεων και Δεσποζουσών Θέσεων,

Εκτιμώντας ότι:

I. ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

(1) Η παρούσα απόφαση αφορά την πρακτική και την πολιτική που ακολουθούν οι επιχειρήσεις Independent Television Publications Ltd, British Broadcasting Corporation και BBC Enterprises Ltd, και Radio Telefis Eireann, σε σχέση με τα εκ των προτέρων γνωστοποιούμενα προγράμματά τους, καθώς και τις επιπτώσεις αυτής της πρακτικής και πολιτικής στην αγορά των οδηγών τηλεοπτικών προγραμμάτων όσον αφορά τις εκπομπές που είναι δυνατόν να ληφθούν στην Ιρλανδία και στη Βόρεια Ιρλανδία.

Α. Οι επιχειρήσεις

α) *ITP*

(2) Η Independent Television Publications Ltd (ITP), Λονδίνο, ιδρύθηκε το 1967 με σκοπό να εκδίδει, σε εθνικό επίπεδο, έντυπο με τα προγράμματα της ανεξάρτητης τηλεόρασης στο Ηνωμένο Βασίλειο. Μέτοχοι της ITP είναι οι συνήθεις τηλεοπτικοί παραγωγοί στους οποίους ο φορέας Independent Broadcasting Authority (IBA) χορηγεί την άδεια να παρέχουν ανεξάρτητα τηλεοπτικά προγράμματα. Ο φορέας IBA αποτελεί νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, που ιδρύθηκε με σκοπό να παρέχει υπηρεσίες (ανεξάρτητων) τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών εκπομπών ως δημόσια επιχείρηση στο Ηνωμένο Βασίλειο και στα νησιά Isle of Man και Channel Islands, επιπλέον των υπηρεσιών που παρέχει ο φορέας BBC. Ο IBA αναθέτει σε ιδιωτικές επιχειρήσεις συμβάσεις για την παροχή προγραμμάτων σε συγκεκριμένες περιοχές της χώρας ή για την παροχή ειδικής σχετικής υπηρεσίας. Οι ανάδοχοι των συμβάσεων αυτών παρέχουν από κοινού τα προγράμματα για συγκεκριμένο τηλεοπτικό κανάλι (ITV). Επιπλέον, η επιχείρηση Channel Four Television Company Ltd, θυγατρική της IBA, παρέχει και αυτή τηλεοπτικό πρόγραμμα.

Ο συνολικός ετήσιος κύκλος εργασιών της ITR ανήλθε, για το 1985/86, σε 60 εκατομμύρια λίρες στερλίνες.

[1] ΕΕ αριθ. 13 της 21. 2. 1962, σ. 204/62.
[2] ΕΕ αριθ. 127 της 20. 8. 1963, σ. 2268/63.

β) *BBC*

(3) Ο φορέας British Broadcasting Corporation (BBC) συστάθηκε στο Ηνωμένο Βασίλειο με βασιλικό προνόμιο και λειτουργεί με άδεια που έχει χορηγηθεί από τον υπουργό Εσωτερικών. Κύριο αντικείμενο του BBC είναι να πραγματοποιεί δημόσιες εκπομπές, που λαμβάνονται στο εσωτερικό και στο εξωτερικό. Ένα άλλο καθήκον του είναι να επιλέγει, να εκτυπώνει, να εκδίδει, να κυκλοφορεί και να διανέμει, με ή χωρίς επιβάρυνση, το έντυπο υλικό που είναι δυνατόν να εξυπηρετεί έναν από τους στόχους του φορέα αυτού.

Τα έσοδα του BBC προέρχονται από τρεις πηγές: έσοδα από τηλεοπτικά δικαιώματα, επιχορηγήσεις και έσοδα από εμπορικές δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένων και των εκδόσεων του ίδιου του BBC, που ασκούνται μέσω της επιχείρησης BBC Enterprises Ltd, η οποία αποτελεί θυγατρική ανήκουσα εξ ολοκλήρου στο BBC.

Ο συνολικός ετήσιος κύκλος εργασιών της BBC Enterprises Ltd ανήλθε, για το 1986/87, σε 117 εκατομμύρια λίρες στερλίνες.

γ) *RTE*

(4) Ο φορέας Radio Telefis Eireann Authority (RTE) αποτελεί επιχείρηση κοινής ωφελείας που έχει συσταθεί στην Ιρλανδία με σκοπό να πραγματοποιεί τηλεοπτικές και ραδιοφωνικές εκπομπές σε εθνικό επίπεδο, σύμφωνα με όρους προσανατολισμένους στην εξυπηρέτηση του κοινού. Ακόμη, έχει χορηγηθεί στον RTE η αρμοδιότητα να εκδίδει, με ή χωρίς επιβάρυνση, έντυπο υλικό το οποίο συμβάλλει, ή συνοδεύει την εκπλήρωση των σκοπών της.

Τα έσοδα του RTE προέρχονται από τρεις πηγές: έσοδα από τηλεοπτικά δικαιώματα, διαφημίσεις και εκδόσεις.

δ) *Magill*

(5) Η επιχείρηση Magill TV Guide Ltd (Magill), Δουβλίνο, συστάθηκε με σκοπό την έκδοση, στην Ιρλανδία και στη Βόρεια Ιρλανδία, εβδομαδιαίου περιοδικού με πληροφορίες για τα προσεχή τηλεοπτικά προγράμματα που είναι διαθέσιμα στους τηλεθεατές της περιοχής. Η έκδοση αυτή άρχισε το Μάιο του 1985. Λόγω της λήψης προσωρινών μέτρων, την οποία επέτυχαν οι φορείς ITP, BBC και RTE, αναστέλλοντας τη δημοσίευση από τη Magill των εν λόγω εβδομαδιαίων τηλεοπτικών προγραμμάτων μέχρι την πλήρη και σε εθνικό επίπεδο δικαστική ρύθμιση του θέματος του δικαιώματος έκδοσης αυτού του έντυπου υλικού, η Magill έχει προς το παρόν διακόψει τις εκδοτικές δραστηριότητές της.

Η Magill TV Guide Ltd αποτελεί θυγατρική που ανήκει πλήρως στη Magill Publications Holdings Ltd, Δουβλίνο.

Β. Η τηλεοπτική αγορά [1]

(6) Το Δεκέμβριο του 1985, στην Ιρλανδία, κατείχαν νομότυπα έγχρωμους τηλεοπτικούς δέκτες 0,5 εκατομμύρια νοικοκυριά και ασπρόμαυρους δέκτες 0,2 εκατομμύρια νοικοκυριά (σύμφωνα με στοιχεία του φορέα Central Statistical Office). Τα σχετικά στοιχεία για το Ηνωμένο Βασίλειο, τον Ιούλιο του 1986, ανέφεραν 16,3 εκατομμύρια και 2,6 εκατομμύρια αντίστοιχα. Στη Βόρεια Ιρλανδία, το Νοέμβριο του 1986, κατείχαν τηλεοπτικούς δέκτες 0,3 εκατομμύρια νοικοκυριά. Η μεγάλη πλειοψηφία του πληθυσμού και στις δύο χώρες έχει πρόσβαση σε τηλεοπτικό δέκτη.

Στην Ιρλανδία, ο φορέας RTE απολαμβάνει μονοπωλιακών δικαιωμάτων ως προς την πραγματοποίηση εκπομπών σε εθνικό επίπεδο. Αυτή τη στιγμή εκπέμπει σε δύο κανάλια — το RTE 1 και το RTE 2.

Στο Ηνωμένο Βασίλειο, υφίσταται δυοπώλιο μεταξύ φορέων BBC και IBA για την παροχή των δύο εθνικών τηλεοπτικών υπηρεσιών. Καθένας από τους φορείς αυτούς διαχειρίζεται δύο κανάλια — BBC 1 και BBC 2 αφενός, και ITV και Channel 4 αφετέρου, με παραλλαγές κατά περιφέρειες. Η Βόρεια Ιρλανδία αποτελεί μια τέτοια περιφέρεια [2].

Εκτός από τα προγράμματα που εκπέμπονται προς αυτούς άμεσα, οι περισσότεροι τηλεθεατές στην Ιρλανδία και στην Βόρεια Ιρλανδία λαμβάνουν και τις γειτονικές τηλεοπτικές εκπομπές. Ως εκ τούτου, οι τηλεθεατές αυτοί λαμβάνουν τουλάχιστον έξι τηλεοπτικά κανάλια: RTE 1, RTE 2, BBC 1 (Βόρεια Ιρλανδία), BBC 2, ITV (Ulster) και Channel 4. Εναλλακτικά ή επιπρόσθετα, μερικοί τηλεθεατές λαμβάνουν και τις εκπομπές του BBC και του IBA που προορίζονται για την Ουαλία.

Επιπλέον, από τον Ιανουάριο του 1987, πολλοί τηλεθεατές στην Ιρλανδία είναι επίσης σε θέση να λαμβάνουν πολυάριθμα τηλεοπτικά κανάλια τα οποία διαχειρίζονται οι διάφορες επιχειρήσεις καλωδιακής τηλεόρασης στη χώρα αυτή [3]. Προβλέπεται και για τις δύο αυτές χώρες, η λήψη και άλλων ακόμη τηλεοπτικών καναλιών στη διάρκεια του 1989.

Γ. Τα προϊόντα

(7) Τα προϊόντα που εμπλέκονται στην υπόθεση αυτή είναι τα εκ των προτέρων γνωστοποιούμενα τηλεοπτικά και ραδιοφωνικά προγράμματα.

Τα εκ των προτέρων γνωστοποιούμενα εβδομαδιαία προγράμματα αποστέλλονται, χωρίς επιβάρυνση και μετά από σχετικό αίτημα, στις εφημερίδες και, σε μερικές περιπτώσεις, στα περιοδικά με τη μορφή πληροφοριακών δελτίων ή περιλήψεων. Αυτά τα δελτία και περιλήψεις είναι δυνατόν να περιλαμβάνουν επιπλέον πληροφορίες για το περιεχόμενο των επιμέρους εκπομπών. Περιέχουν επίσης αντίγραφο ή

[1] Η αγορά για τα ραδιοφωνικά προγράμματα δεν εξετάζεται χωριστά στην παρούσα απόφαση, δεδομένου ότι η εκ των προτέρων δημοσίευση των ραδιοφωνικών προγραμμάτων πραγματοποιείται κανονικά μαζί με την αντίστοιχη δημοσίευση των τηλεοπτικών προγραμμάτων.

[2] Στο Ηνωμένο Βασίλειο, περιορισμένος αριθμός τηλεθεατών είναι σε θέση να λαμβάνει και άλλα κανάλια, τα οποία διαχειρίζονται οι τοπικές επιχειρήσεις καλωδιακής τηλεόρασης. Μέχρι στιγμής, ωστόσο, η καλωδιακή τηλεόραση δεν είναι ακόμη διαθέσιμη στο Ηνωμένο Βασίλειο ως σύνολο. Στη Βόρεια Ιρλανδία δεν παρέχεται καμιά σχετική υπηρεσία.

[3] Τα κανάλια αυτά είναι τα εξής: Sky Channel, Super Channel, Arts Channel, Children's Channel, Cork Multichannel, Lifestyle και Screensport.

σχετική αναφορά της ανακοίνωσης περί πνευματικής ιδιοκτησίας ή της άδειας που καθορίζει τα όρια μέσα στα οποία επιτρέπεται στις εκδοτικές επιχειρήσεις να αναπαραγάγουν αυτά τα πληροφοριακά στοιχεία με προορισμό τους τηλεθεατές στην Ιρλανδία και στο Ηνωμένο Βασίλειο ή σε μεγάλα τμήματα των χωρών αυτών. Ως πρόγραμμα, κατά την έννοια της παρούσας απόφασης, ορίζεται ο κατάλογος των εκπομπών που πρόκειται να μεταδοθούν από ή εκ μέρους ραδιοτηλεοπτικού οργανισμού κατά τη διάρκεια συγκεκριμένης χρονικής περιόδου· ο κατάλογος αυτός περιλαμβάνει τις ακόλουθες πληροφορίες: τον τίτλο κάθε εκπομπής που πρόκειται να μεταδοθεί, το κανάλι, την ημερομηνία και την ώρα μετάδοσης.

Τα προγράμματα καταρτίζονται με σκοπό τον προσδιορισμό του περιεχομένου της εκπομπής που πρόκειται να πραγματοποιηθεί, καθώς και του αντίστοιχου καναλιού και της χώρας μετάδοσης κάθε εκπομπής. Τούτο μπορεί να ορισθεί και ως χρονοδιάγραμμα των εκπομπών. Η διαδικασία κατάρτισης του χρονοδιαγράμματος των εκπομπών για τους φορείς IBA, BBC και RTE είναι δυνατόν να αρχίσει αρκετούς μήνες πριν από την τελική ημερομηνία μετάδοσης, αρχικά δε είναι δυνατόν να αναφέρεται σε περιόδους μεγαλύτερες από μία εβδομάδα, πριν καταρτισθούν οριστικά το εβδομαδιαίο και το ημερήσιο πρόγραμμα. Εν πάση περιπτώσει, τα χρονοδιαγράμματα ακολουθούν διαδοχή σχεδίων, τα οποία βαθμιαία καθίστανται περισσότερο λεπτομερή και ακριβή σε κάθε στάδιο, μέχρις ότου λάβει το εκάστοτε εβδομαδιαίο πρόγραμμα την τελική του μορφή (εκτός των αλλαγών της τελευταίας στιγμής), δύο έως τέσσερις εβδομάδες πριν τη μετάδοση, ανάλογα με την τακτική που ακολουθεί ο εκάστοτε τηλεοπτικός οργανισμός ή εταιρεία. Τα εν λόγω προγράμματα χρησιμεύουν για την τεκμηρίωση του εβδομαδιαίου χρονοδιαγράμματος. Στο στάδιο αυτό, ωστόσο, καθίστανται και εμπορεύσιμα προϊόντα.

Δ. Νομοθεσία περί πνευματικής ιδιοκτησίας

Ηνωμένο Βασίλειο

(8) Επιβεβαιώθηκε ρητώς ότι τα τηλεοπτικά προγράμματα, συμπεριλαμβανομένων και των περιλήψεων εκπομπών (δηλαδή των τεκμηριωμένων συνόψεων των επιμέρους εκπομπών) δικαιούνται, ως λογοτεχνικά έργα, της προστασίας του νόμου του 1956 [1] περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Ως εκ τούτου, οι ιδιοκτήτες των εν λόγω προγραμμάτων δικαιούνται να απαγορεύσουν, μεταξύ άλλων, την αναπαραγωγή, δημοσίευση ή εκπομπή μέρους ή ουσιώδους τμήματος του προστατευόμενου έργου από τρίτους που δεν διαθέτουν σχετική άδεια. Ωστόσο, μέχρι στιγμής δεν έχει δοθεί ακριβής ορισμός του τι συνιστά «ουσιώδες τμήμα» ενός ραδιοτηλεοπτικού προγράμματος.

Ιρλανδία

(9) Η νομική θέση των ραδιοτηλεοπτικών προγραμμάτων στα πλαίσια του νόμου του 1963 περί πνευματικής ιδιοκτησίας δεν έχει μέχρι σήμερα εξετασθεί δικαστικώς. Τη στιγμή αυτή, το θέμα αποτελεί το αντικείμενο δικαστικής προσφυγής που εμπλέκονται αφενός η Magill, και αφετέρου οι φορείς BBC, ITP και RTE.

[1] BBC και ITP κατά Time Out Ltd. (1984), FSR 64.

Ε. Πνευματική ιδιοκτησία και ραδιοτηλεοπτικά προγράμματα των φορέων ITP (ITV και Channel 4), BBC και RTE

α) *ITP (ITV και Channel 4)*

(10) Τα διακαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας για τα προγράμματα της επιχείρησης ITV ανήκουν αρχικά στους παραγωγούς των εκπομπών, οι οποίοι καταρτίζουν και τα σχετικά χρονοδιαγράμματα. Ωστόσο, σύμφωνα με τους όρους των συμβάσεών τους με την IBA, οφείλουν να εκχωρούν τα δικαιώματα αυτά στην ITP για τη διάρκεια ισχύος των συμβάσεων, ενώ απαγορεύεται να εκδίδουν οι ίδιοι έντυπα με τα προγράμματα ή λεπτομέρειες για τα ίδια τα προγράμματα [2]. Ως αντάλλαγμα η ITP δέχεται να καταβάλλει στους παραγωγούς ποσό ίσο με το 70 % των καθαρών κερδών της ITP από τις πωλήσεις του εντύπου TV Times (βλέπε κατωτέρω). Το ποσό αυτό διανέμεται μεταξύ των παραγωγών σε άμεση αναλογία προς τα καθαρά έσοδα καθενός από τις διαφημίσεις [3]. Η επιχείρηση Channel 4 εκχωρεί και αυτή τα δικαιώματα για τα προγράμματά της στο φορέα ITP, και μάλιστα χωρίς επιβάρυνση, λαμβάνοντας υπόψη το ότι ο φορέας αυτός δέχεται να αναλάβει τις δαπάνες και τα έξοδα δημοσίευσης και διαφήμισης των προγραμμάτων της Channel 4 στα πλαίσια των εντύπων που εκδίδει. Κατά την έννοια της παρούσας απόφασης, όλα αυτά τα προγράμματα αποκαλούνται συλλήβδην προγράμματα ITP.

β) *BBC*

(11) Τα πνευματικά δικαιώματα σε σχέση με τα τηλεοπτικά προγράμματα των καναλιών BBC 1 και BBC 2 ανήκαν αρχικά στον ίδιο το φορέα BBC. Μετά όμως τη συμφωνία που υπεγράφη το Μάϊο 1986, τα δικαιώματα αυτά εκχωρήθηκαν στην επιχείρηση BBC Enterprises Ltd, με την επιφύλαξη του δικαιώματος του BBC να ασκεί όσα δικαιώματα είναι αναγκαία για τη διαφήμιση αυτού του ίδιου.

γ) *RTE*

(12) Τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας όσον αφορά τα τηλεοπτικά προγράμματα των καναλιών RTE 1 και RTE 2 ανήκουν στο φορέα RTE.

ΣΤ. Η αγορά των ραδιοτηλεοπτικών προγραμμάτων και αντίστοιχων εντύπων (οδηγών)

(13) Τα ραδιοτηλεοπτικά προγράμματα αποτελούν τα μέσα με τα οποία οι τηλεθεατές είναι σε θέση να λαμβάνουν εκ των προτέρων πληροφορίες σε σχέση με τις προσεχείς εκπομπές. Τα προγράμματα αυτά δεν παρέχονται, εν γένει, απευθείας στο κοινό, αλλά, στο βαθμό που καθίστανται διαθέσιμα, διοχετεύονται μέσω ενδιάμεσων εκδόσεων (ή και εκπομπών). Στο βαθμό που περιέχουν τέτοιου είδους πληροφορίες, οι εν λόγω εκδόσεις είναι δυνατόν να αποκληθούν οδηγοί τηλεοπτικών προγραμμάτων [4]. Ωστόσο είναι δυνατόν να γίνει διάκριση μεταξύ των καθημερινών οδηγών (ή και των οδηγών για το Σαββατοκύριακο) και των εβδομαδιαίων οδηγών, καθώς και μεταξύ των περιληπτικών και των άλλων οδηγών.

[2] Η συμφωνία αυτή δεν αποτελεί αντικείμενο των διαδικασιών της παρούσας απόφασης.

[3] Οι παραγωγοί προγραμμάτων, με την ιδιότητά τους ως μετόχων της ITP, έχουν συμφέρον στα κέρδη της εταιρείας αυτής.

[4] Ο όρος «οδηγός τηλεοπτικών προγραμμάτων» θεωρείται ότι συμπεριλαμβάνει και τα ραδιοφωνικά προγράμματα.

α) *Ημερήσιοι οδηγοί (και οδηγοί για το Σαββατοκύριακο)*

(14) Οι περισσότερες, αν όχι όλες, ημερήσιες εφημερίδες που εκδίδονται στην Ιρλανδία και στη Βόρεια Ιρλανδία, περιέχουν τα ραδιοτηλεοπτικά προγράμματα των φορέων ITP, BBC και RTE για την ίδια ημέρα. Οι εφημερίδες του Ηνωμένου Βασιλείου που πωλούνται στην Ιρλανδία περιλαμβάνουν τα ίδια ραδιοτηλεοπτικά προγράμματα των ITP και BBC. Οι εβδομαδιαίες εφημερίδες περιέχουν τα προγράμματα για την ημέρα κυκλοφορίας τους. Ορισμένες ημέρες, είναι δυνατόν ορισμένες εφημερίδες να περιέχουν τα προγράμματα δύο ημερών. Μερικές από τις ιρλανδικές εφημερίδες περιέχουν και τα προγράμματα των καλωδιακών και των δορυφορικών καναλιών που είναι διαθέσιμα στην Ιρλανδία ή τουλάχιστον σε μία περιοχή της. Ως εκ τούτου, στην αγορά της Ιρλανδίας και του Ηνωμένου Βασιλείου, συμπεριλαμβανομένης και της Βόρειας Ιρλανδίας, είναι διαθέσιμοι αρκετοί συνοπτικοί ημερήσιοι οδηγοί τηλεοπτικών προγραμμάτων.

Επιπλέον, τα ημερήσια (ή σε μερικές περιπτώσεις, δύο ημερών) προγράμματα του BBC και του ITP είναι διαθέσιμα και μέσω των συστημάτων Ceefax και Oracle, τα οποία χρησιμοποιούνται για τους φορείς BBC, ITV και Channel 4 για την περιοχή πληροφοριών teletext σε όσους διαθέτουν τηλεοπτικούς δέκτες με αντίστοιχη δυνατότητα λήψης.

Οι εφημερίδες (ημερήσιες ή εβδομαδιαίες) λαμβάνουν εκ των προτέρων γνωστοποιούμενα εβδομαδιαία προγράμματα, χωρίς επιβάρυνση και μετά από σχετικό αίτημα, από τους φορείς ITP [1], BBC και RTE, μαζί με περιλήψεις εκπομπών, δηλαδή επιπρόσθετες τεκμηριωμένες πληροφορίες σχετικά με μερικές από τις επιμέρους εκπομπές. Κάθε τέτοια περίληψη συνοδεύεται από ανακοίνωση αναφερόμενη στα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας ή από άδεια καθορίζουσα τους όρους με τους οποίους είναι δυνατόν να αναπαραχθούν οι παρεχόμενες πληροφορίες. Η πρακτική και η πολιτική που ακολουθούν οι φορείς ITP, BBC και RTE ως προς με το θέμα αυτό, με δευτερεύουσες επιμέρους παραλλαγές, συνίστανται στο ότι οι εφημερίδες είναι δυνατόν να αναπαράγουν (ή, σε μερικές περιπτώσεις, και τα ισχύοντα για δύο ημέρες) προγράμματα εφόσον τηρούν ορισμένες προϋποθέσεις ως προς τη μορφή της αντίστοιχης δημοσίευσης. Ο φορέας RTE επιτρέπει και σε περιοδικά να δημοσιεύουν τέτοιου είδους πληροφορίες, με τους ίδιους όρους που ισχύουν για τις εβδομαδιαίες εφημερίδες.

Η πολιτική που ακολουθούν οι φορείς ITP, BBC και RTE στο θέμα των αδειών επιβάλλει την αυστηρή τήρηση των τιθέμενων όρων από όλα τα συμβαλλόμενα μέρη, εν ανάγκη και με τη λήψη δικαστικών μέτρων εναντίων όσων παραβιάζουν τους όρους αυτούς [2].

Οι εταιρείες καλωδιακής και δορυφορικής τηλεόρασης, αντιθέτως, δεν επιβάλλουν περιορισμούς ως προς τη δημοσίευση των προγραμμάτων τους, τα οποία επίσης διανέμονται χωρίς επιβάρυνση και μετά από σχετικό αίτημα.

[1] Στην πραγματικότητα, τα προγράμματα λαμβάνονται από τους ίδιους τους παραγωγούς και το κανάλι Channel 4.

[2] Η αναφορά περιορισμένου αριθμού κυρίων εκπομπών «highlights» της επόμενης εβδομάδας θεωρείται από όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη ότι δεν παραβιάζει τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας τους.

β) *Εβδομαδιαίοι οδηγοί*

(15) Στην αγορά την Ιρλανδίας και του Ηνωμένου Βασιλείου δεν κυκλοφορούν αυτή τη στιγμή συνοπτικοί εβδομαδιαίοι οδηγοί τηλεοπτικών προγραμμάτων. Κατά τη διάρκεια σύντομης περιόδου, το Μάιο και τον Ιούλιο του 1986, η επιχείρηση Magill TV Guide κυκλοφόρησε έναν τέτοιο οδηγό στην Ιρλανδία αλλά, μετά από τη λήψη προσωρινών μέτρων τα οποία επέτυχαν οι ITP, BBC και RTE με ένδικα μέσα σε εθνικό επίπεδο, η Magill διέκοψε τη δημοσίευση αυτού του οδηγού.

Οι επιχειρήσεις που επιδιώκουν τη δημοσίευση συνοπτικών εβδομαδιαίων οδηγών για τα τηλεοπτικά προγράμματα στην Ιρλανδία και στο Ηνωμένο Βασίλειο υπόκεινται στους περιορισμούς που ακολουθούν οι φορείς ITP, BBC και RTE στο θέμα των αδειών και οι οποίοι περιγράφονται στην παράγραφο 14. Όταν θεωρείται ότι οι επιχειρήσεις αυτές έχουν υπερβεί τα όρια των αντιστοίχων αδειών, απειλούνται ή και κινούνται ακόμη οι νόμιμες διαδικασίες εναντίον εκείνων που παραβιάζουν τη νομοθεσία του Ηνωμένου Βασιλείου ή/και της Ιρλανδίας σχετικά με τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας. Τέτοιες διαδικασίες έχουν κινηθεί κατά της επιχείρησης Magill από τους φορείς ITP, BBC και RTE. Αντιθέτως ούτε ο ITP ούτε ο BBC έχουν προσπαθήσει να εμποδίσουν τη δημοσίευση των προγραμμάτων τους σε εβδομαδιαίους οδηγούς τηλεοπτικών προγραμμάτων που κυκλοφορούν εκτός Ιρλανδίας και Ηνωμένου Βασιλείου, επειδή, όπως δηλώνουν, δεν έχουν συμφέρον να καταγγείλουν τις ξενόγλωσσες εκδόσεις, ακόμη και αν υπάρχει υποψία ότι οι εκδόσεις αυτές είναι δυνατόν να συμπεριλαμβάνουν υλικό κατά παράβαση, σύμφωνα με την τοπική νομοθεσία, των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας του.

Οι φορείς ITP, BBC και RTE δημοσιεύουν ο καθένας εβδομαδιαίους οδηγούς που περιέχουν μόνο τα δικά τους εβδομαδιαία προγράμματα.

i) ITP

(16) Ο εβδομαδιαίος οδηγός του ITP ονομάζεται TV Times, κυκλοφορεί σε 13 τοπικές εκδόσεις και τιμάται 0,37 λίρες στερλίνες ή 0,52 ιρλανδικές λίρες. Οι εκδόσεις για τη Βόρεια Ιρλανδία και την Ουαλία πωλούνται στο Ηνωμένο Βασίλειο καθώς και στην Ιρλανδία. Η μέση εβδομαδιαία κυκλοφορία του TV Times στη Βόρεια Ιρλανδία και στην Ιρλανδία ανήλθε, για το 1986, σε 72 410 και 15 910 φύλλα αντιστοίχως. Σύμφωνα με τα στοιχεία του ITP, η συνολική μέση εβδομαδιαία κυκλοφορία του TV Times ανέρχεται σε 3 εκατομμύρια φύλλα περίπου, δεδομένου ότι ο οδηγός αυτός αγοράζεται από το 16 % περίπου των νοικοκυριών του Ηνωμένου Βασιλείου που διαθέτουν τηλεοπτικό δέκτη [3].

Ο οδηγός TV Times αποτελεί, μαζί με τον οδηγό του BBC, την εβδομαδιαία εφημερίδα με τις μεγαλύτερες πωλήσεις στο Ηνωμένο Βασίλειο. Ως εκ τούτου, παρουσιάζει μεγάλο ενδιαφέρον για τους διαφημιστές. Ο οδηγός TV Times αγοράζεται από το 2 % των νοικοκυριών της Ιρλανδίας.

Τα συνολικά οικονομικά αποτελέσματα του οδηγού TV Times για την πενταετία μέχρι τον Ιούλιο του 1986 έχουν ως εξής:

[3] Δεν υπάρχουν χωριστά στοιχεία για τη Βόρεια Ιρλανδία.

(Λήξη έτους στις 29 Ιουλίου / x 1 000 λίρες στερλίνες)(1)

	1981/82	1982/83	1983/84	1984/85	1985/86
1. Κύκλος εργασιών (1)	47 678	49 850	54 079	57 294	59 563
2. Κέρδη προ φόρων	2 599	3 140	3 613	3 884	3 944
3. Κέρδη προ φόρων ως ποσοστό του κύκλου εργασιών	5,45 %	6,30 %	6,68 %	6,78 %	6,62 %
4. Δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας	6 063	7 327	8 429	9 063	9 203

(1) Πηγή: ITP.
(2) Υποδιαιρούμενος σε πωλήσεις και διαφημίσεις.

ii) BBC

(17) Ο εβδομαδιαίος οδηγός του BBC (ο οποίος τώρα εκδίδεται από θυγατρική επιχείρηση που ανήκει εξολοκλήρου στο BBC) ονομάζεται Radio Times, κυκλοφορεί σε 16 τοπικές εκδόσεις και τιμάται 0,37 λίρες στερλίνες ή 0,52 ιρλανδικές λίρες. Οι εκδόσεις για τη Βόρεια Ιελανδία και την Ουαλία πωλούνται στο Ηνωμένο Βασίλειο καθώς και στην Ιρλανδία. Η μέση εβδομαδιαία κυκλοφορία του οδηγού Radio Times στην Βόρεια Ιρλανδία και στην Ιρλανδία ανέρχεται σε 75 430 και 15 020 φύλλα αντιστοίχως. Η συνολική μέση εβδομαδιαία κυκλοφορία υπερβαίνει τα 3 εκατομμύρια. Ο εν λόγω οδηγός αγοράζεται από 15 % περίπου των νοικοκυριών του Ηνωμένου Βασιλείου που διαθέτουν τηλεοπτικό δέκτη. Αν και δεν υπάρχουν ακριβή στατιστικά στοιχεία, ως προς το θέμα αυτό, φαίνεται ότι πολλοί από τους καταναλωτές που αγοράζουν τον οδηγό Radio Times αγοράζουν επίσης και τον οδηγό TV Times (βλέπε έκθεση «Report of the Monopolies and Mergers Commission»). Και ο οδηγός Radio Times, λοιπόν, παρουσιάζει μεγάλο ενδιαφέρον για τους διαφημιστές.

(Λήξη έτους στις 31 Μαρτίου / x εκατομμύρια λίρες στερλίνες)

	1982	1983	1984	1985	1986
Κύκλος εργασιών (1)	41,5	45,2	43,7	52,6	56,3
Καθαρά κέρδη προ φόρων	3,6	5,6	2,8	2,2	1,3
Καθαρά κέρδη προ φόρων ως ποσοστό του κύκλου εργασιών	8,7 %	12,4 %	6,4 %	4,2 %	2,2 %

(1) Καθαρές πωλήσεις συν έσοδα από διαφημίσεις.
Πηγή: BBC

iii) RTE

(18) Ο εβδομαδιαίος οδηγός του RTE ονομάζεται RTE Guide, τιμάται 0,50 ιρλανδικές λίρες ή 0,40 λίρες στερλίνες. Πωλείται στην Ιρλανδία καθώς και στη Βόρεια Ιρλανδία. Η μέση εβδομαδιαία κυκλοφορία του RTE Guide στην Ιρλανδία και στη Βόρεια Ιρλανδία ανήλθε, για το 1986, σε 130 000 και 6 500 φύλλα αντιστοίχως.

Τα συνολικά οικονομικά αποτελέσματα για τον οδηγό RTE Guide κατά την πενταετία μέχρι το Σεπτέμβριο του 1985 έχουν ως εξής:

(Λήξη έτους το Σεπτέμβριο / x 1 000 ιρλανδικές λίρες)

	1981	1982	1983	1984	1985
Κύκλος εργασιών (πωλήσεις και διαφημίσεις)	1 706	2 195	2 853	3 099	3 916

II. ΝΟΜΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ

Α. Άρθρο 86

Επιχειρήσεις

(19) Η έκδοση τηλεοπτικών οδηγών έναντι εμπορικού κέρδους, συμπεριλαμβανομένης και της διάθεσης χώρων ή για διαφήμιση, συνεπάγεται την άσκηση οικονομικής δραστηριότητας από τους φορείς ITP, BBC (ή, μετά το Μάιο του 1986, από την επιχείρηση BBC Enterprises Ltd) και RTE. Ως εκ τούτου, οι φορείς αυτοί αποτελούν επιχειρήσεις κατά την έννοια του άρθρου 86. Το εφαρμόσιμο, υπό τις συνθήκες αυτές, των κανόνων ανταγωνισμού για τους δημόσιους ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς επιβεβαιώθηκε από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο κατά την εκδίκαση της υπόθεσης 155/73 (υπόθεση Sacchi) (1).

Όσον αφορά το φορέα BBC, αν οι εκδοτικές δραστηριότητες του οργανισμού αυτού σχετικά με την έκδοση τηλεοπτικού οδηγού έχουν μεταβιβασθεί, από το Μάιο του 1986, στην επιχείρηση BBC Enterprises Ltd, η επιχείρηση αυτή αποτελεί θυγατρική ανήκουσα εξολοκλήρου στον εν λόγω οργανισμό και, ως εκ τούτου, υποκείμενη στον έλεγχό του. Επιπλέον, ο BBC έχει διατηρήσει ορισμένα δικαιώματα σε σχέση με την πνευματική ιδιοκτησία στα προγράμματά του και εξακολουθεί να καθορίζει τη συνολική πολιτική σχετικά με τις άδειες εκμετάλλευσης των προγραμμάτων αυτών. Ως εκ τούτου, ο φορέας BBC και η επιχείρηση BBC Enterprises Ltd πρέπει να θεωρούνται, στα πλαίσια της παρούσας υπόθεσης, ως ενιαία οικονομική μονάδα κατά την έννοια του άρθρου 86.

(1) Συλλογή ΔΕΚ 1974, σ. 409.

Δεσπόζουσα θέση

Η αγορά των σχετικών προϊόντων

(20) Ως προϊόντα που πρέπει να ληφθούν υπόψη θεωρούνται τα εκ των προτέρων γνωστοποιούμενα προγράμματα των περιφερειακών εκπομπών των φορέων ITP, BBC και RTE, καθώς και οι τηλεοπτικοί οδηγοί μέσω των οποίων δημοσιεύονται (ή εκπέμπονται) τα προγράμματα αυτά.

Για έναν εκδότη που επιθυμεί, ειδικότερα, να εκδίδει έναν εβδομαδιαίο συνοπτικό οδηγό για διάθεση στη γεωγραφική περιοχή όπου οι εκπομπές στις οποίες ο οδηγός αυτός αναφέρεται είναι δυνατόν να ληφθούν, τα προγράμματα αποτελούν τη βασική πρώτη ύλη για τη σύνταξη ενός τέτοιου οδηγού μαζί με άλλα προγράμματα που ενδεχομένως είναι ήδη διαθέσιμα. Τα επιμέρους προγράμματα δεν είναι δυνατόν να υποκαθιστούν το ένα το άλλο, αλλά αλληλοσυμπληρώνονται, δεδομένου ότι αφορούν διαφορετικές εκπομπές. Στην περίπτωση των συνοπτικών οδηγών, ως εκ τούτου, καθένα από τα εν λόγω προγράμματα αποτελούν στοιχεία ενιαίου συνόλου.

Εξάλλου, για τον καταναλωτή που επιθυμεί να έχει εκ των προτέρων πληροφορίες για τις εκπομπές της επόμενης εβδομάδας, τα προγράμματα αυτά έχουν μεγάλη σημασία. Στην πράξη διατίθενται στον καταναλωτή μέσω της έκδοσης (ή της εκπομπής) των τηλεοπτικών οδηγών. Τα εκ των προτέρων γνωστοποιούμενα εβδομαδιαία προγράμματα των ραδιοτηλεοπτικών οργανισμών τα οποία περιέχονται στους οδηγούς δεν είναι δυνατόν, από την άποψη του καταναλωτή, να υποκαθιστούν το ένα το άλλο, για τους ίδιους λόγους που προβάλλονται εκ μέρους του εκδότη.

Επιπλέον, είναι δυνατόν να γίνει διάκριση μεταξύ εβδομαδιαίων και ημερήσιων προγραμμάτων. Τα ημερήσια προγράμματα είναι δυνατόν να υποκαθιστούν, σε περιορισμένο μόνο βαθμό, τα εβδομαδιαία προγράμματα από την άποψη των πληροφοριών που παρέχουν στους καταναλωτές. Το γεγονός όμως ότι πολλοί καταναλωτές είναι διατεθειμένοι να αγοράσουν έναν ή και περισσότερους εβδομαδιαίους τηλεοπτικούς οδηγούς, από αυτούς που εκδίδουν οι φορείς ITP, BBC και RTE, τη στιγμή που διατίθενται πληροφορίες, μέσω των εφημερίδων, σε ημερήσια βάση, καταδεικνύει τη ζήτηση για περισσότερες εκ των προτέρων γνωστοποιούμενες πληροφορίες.

Επιπλέον, υποδηλώνει την απαίτηση, οι πληροφορίες αυτές να περιέχονται σε ένα και μόνο έντυπο, δηλαδή σε συνοπτικό οδηγό. Αυτό απορρέει από την εμπειρία της Magill καθώς και άλλων εκδοτών που επιχείρησαν να εκδώσουν εκ των προτέρων γνωστοποιούμενα εβδομαδιαία προγράμματα. Το ίδιο ισχύει και για τα άλλα κράτη μέλη όπου εκδίδονται συνοπτικοί εβδομαδιαίοι τηλεοπτικοί οδηγοί.

Με τα δεδομένα αυτά, πρέπει να υπογραμμισθεί η σπουδαιότητα των συνοπτικών τηλεοπτικών οδηγών για τους διαφημιστές, ιδίως με γνώμονα την εν δυνάμει ζήτηση τέτοιων οδηγών.

Η προαναφερθείσα αγορά των τηλεοπτικών οδηγών είναι χωριστή από την αγορά των εκπομπών, μολονότι η ύπαρξη των οδηγών εξαρτάται από τις εκπομπές και μπορεί να θεωρηθεί ως βοηθητικό στοιχείο τους.

Η σχετική γεωγραφική αγορά

(21) Στα πλαίσια της παρούσας υπόθεσης, η γεωγραφική αγορά προσδιορίζεται από την κοινή περιοχή μέσα στην οποία είναι δυνατόν να λαμβάνονται οι εκπομπές που αποτελούν το αντικείμενο των εβδομαδιαίων προγραμμάτων, και στην οποία διανέμονται οι τηλεοπτικοί οδηγοί που περιέχουν τα προγράμματα αυτά. Οι εκπομπές του φορέα RTE λαμβάνονται στο μεγαλύτερο τμήμα, αν όχι σε ολόκληρη την επικράτεια, της Ιρλανδίας και της Βόρειας Ιρλανδίας. Στην περιοχή αυτή λαμβάνονται και οι εκπομπές των καναλιών BBC, ITV και Channel 4, ή τουλάχιστον ανάλογα προσαρμοσμένες τοπικές εκπομπές. Ως εκ τούτου, ένας συνοπτικός εβδομαδιαίος τηλεοπτικός οδηγός πρέπει να συμπεριλαμβάνει τουλάχιστον τα εβδομαδιαία προγράμματα αυτών των τοπικών εκπομπών.

Κατά συνέπεια, η εξεταζόμενη στα πλαίσια της παρούσας υπόθεσης γεωγραφική αγορά καλύπτει το μεγαλύτερο τμήμα, αν όχι όλη την επικράτεια, της Ιρλανδίας και της Βόρειας Ιρλανδίας, αποτελεί δε ουσιώδες τμήμα της κοινής αγοράς, κατά την έννοια του άρθρου 86.

Δεσπόζουσα θέση

(22) Ανεξάρτητα από τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας που είναι δυνατόν να κατέχουν, ή τουλάχιστον να υποστηρίζουν ότι πρέπει να κατέχουν, οι ραδιοτηλεοπτικοί οργανισμοί διαθέτουν, εκ των πραγμάτων, το μονοπώλιο της παραγωγής και της πρώτης δημοσίευσης των εβδομαδιαίων προγραμμάτων τους. Τούτο οφείλεται στο γεγονός ότι τα προγράμματα αποτελούν παραπροϊόν του χρονοδιαγράμματος των εκπομπών, το οποίο καταρτίζεται και είναι γνωστό μόνο σε όσους είναι επιφορτισμένοι με τον προγραμματισμό των εκπομπών. Επιπλέον, τα προγράμματα καθίστανται εμπορεύσιμα προϊόντα μόνον αφού τα αντίστοιχα χρονοδιαγράμματα οριστικοποιηθούν (υποκείμενα, εντούτοις, σε αλλαγές της τελευταίας στιγμής) λίγο πριν από τη μετάδοση. Ως εκ τούτου, δεν είναι δυνατόν σε τρίτους να παράγουν αξιόπιστα προγράμματα οι ίδιοι για δημοσίευση σε δικούς τους τηλεοπτικούς οδηγούς. Έτσι, πρέπει να λαμβάνουν τα προγράμματα από τους ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς ή από τις επιχειρήσεις στις οποίες έχουν εκχωρηθεί τα σχετικά με τα προγράμματα αυτά δικαιώματα, στην προκειμένη περίπτωση δε από τους φορείς ITP, BBC και RTE. Οι τρίτοι βρίσκονται, λοιπόν, σε οικονομική εξάρτηση, πράγμα που αποτελεί χαρακτηριστικό της δεσπόζουσας θέσης.

Επιπλέον, το εκ των πραγμάτων μονοπώλιο που κατέχουν οι ραδιοτηλεοπτικοί οργανισμοί σε σχέση με τα ιδιαίτερα προγράμματά τους ισχυροποιείται και κατοχυρώνεται νομικά στην περίπτωση που οι οργανισμοί αυτοί, ή τρίτοι στους οποίους έχουν μεταβιβά-

σει τα διεκδικούμενα νόμιμα δικαιώματά τους, ζητούν την προστασία των περί πνευματικής ιδιοκτησίας νόμων του Ηνωμένου Βασιλείου ή/και της Ιρλανδίας. Στην παρούσα υπόθεση, οι φορείς ITP (στον οποίο έχουν μεταβιβάσει τα δικαιώματά τους ανεξάρτητες τηλεοπτικές εταιρείες του Ηνωμένου Βασιλείου), BBC και RTE έχουν πράγματι ζητήσει την προστασία των εν λόγω περί πνευματικής ιδιοκτησίας νόμων.

Έτσι, στις εξεταζόμενες αγορές δεν επιτρέπεται ο ανταγωνισμός από τρίτους.

Με βάση τα ανωτέρω, συνάγεται το συμπέρασμα ότι οι φορείς ITP, BBC και RTE κατέχουν δεσπόζουσα θέση, κατά την έννοια του άρθρου 86.

Κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης

(23) Το άρθρο 86 προβλέπει ρητά, στο στοιχείο β), ότι η κατάχρηση της δεσπόζουσας θέσης συντελείται όταν μια επιχείρηση περιορίζει την παραγωγή ή τη διάθεση ενός προϊόντος επί ζημία των καταναλωτών.

Προς το παρόν, οι εκδότες δεν διαθέτουν τα μέσα για να παράγουν συνοπτικούς τηλεοπτικούς οδηγούς για τους καταναλωτές της Ιρλανδίας και της Βόρειας Ιρλανδίας. Έτσι, οι καταναλωτές που επιθυμούν να έχουν εκ των προτέρων πληροφορίες για τα εβδομαδιαία προγράμματα είναι υποχρεωμένοι να αγοράζουν τρεις διαφορετικούς οδηγούς, δηλαδή τον TV Times, το Radio Times και το RTE Guide, οι οποίοι εκδίδονται από τους φορείς ITP, BBC και RTE, αντιστοίχως, δαπανώντας συνολικά 1,54 ιρλανδικές λίρες σε εβδομαδιαία βάση, ή περίπου 77 ιρλανδικές λίρες σε ετήσια βάση. Ακόμη, όμως, με τον τρόπο αυτό, ο καταναλωτής στην Ιρλανδία δεν είναι πλήρως ενημερωμένος για όλες τις εκπομπές που είναι δυνατόν να ληφθούν στην περιοχή του, δεδομένου ότι σε διάφορα τμήματα της χώρας υπάρχουν επίσης ορισμένα καλωδιακά και δορυφορικά κανάλια. Αν και οι εκδότες έχουν το δικαίωμα να δημοσιεύουν πληροφορίες σχετικά με τα κανάλια αυτά χωρίς επιβάρυνση, δεν είναι από εμπορική άποψη συμφέρον να γίνεται αυτό με τη μορφή εβδομαδιαίας έκδοσης, η οποία δεν μπορεί να περιέχει και τα εβδομαδιαία προγράμματα των φορέων ITP, BBC και RTE.

Η αδυναμία των εκδοτών να συντάσσουν και να εκδίδουν συνοπτικούς τηλεοπτικούς οδηγούς οφείλεται στην άρνηση των φορέων ITP, BBC και RTE να επιτρέπουν τη δημοσίευση εκ των προτέρων γνωστοποιούμενων εβδομαδιαίων προγραμμάτων καθώς και στα ένδικα μέσα στα οποία οι εν λόγω φορείς έχουν προσφύγει κατά εκείνων των εκδοτών, οι οποίοι δεν τηρούν τους όρους των αδειών που τους έχουν χορηγηθεί, καθώς και εκείνων στους οποίους δεν έχουν χορηγηθεί άδειες. Τούτο επιβεβαιώνεται από την εμπειρία της Magill και από την πολιτική και πρακτική που τα ενδιαφερόμενα μέρη έχουν δηλώσει ότι εφαρμόζουν σχετικά με το θέμα αυτό.

Έτσι, οι φορείς ITP, BBC και RTE παρεμποδίζουν την κάλυψη της σημαντικής εν δυνάμει ζήτησης που υπάρχει στην αγορά των συνοπτικών τηλεοπτικών οδηγών.

Η ζήτηση αυτή προκύπτει από τα πλεονεκτήματα που παρουσιάζουν οι συνοπτικοί τηλεοπτικοί οδηγοί, συγκεκριμένα δε από το ότι καθιστούν, εκ των προτέρων, γνωστά στον καταναλωτή τα εβδομαδιαία προγράμματα μεγάλου αριθμού εκπομπών, κατά τρόπο εύλογα πρακτικό και χωρίς ο καταναλωτής να υποχρεώνεται να καταβάλλει σημαντικό αντίτιμο.

Ως προς το αντίτιμο καθαυτό, η κατάσταση στα άλλα κράτη μέλη καθώς και η εμπειρία της Magill καταδεικνύουν ότι οι συνοπτικοί οδηγοί είναι δυνατόν να διατίθενται έναντι εύλογου, από την άποψη των καταναλωτών, αντιτίμου.

Ως προς το θέμα αυτό, πρέπει να ληφθεί υπόψη και η σπουδαιότητα του εμπορικού δυναμικού των συνοπτικών τηλεοπτικών οδηγών για τους διαφημιστές. Το ενδιαφέρον που παρουσιάζουν γι' αυτούς εντείνεται λόγω του ότι, σύμφωνα με υπολογισμούς του BBC, οι τηλεοπτικοί οδηγοί όπως ο Radio Times, στην πραγματικότητα διαβάζονται από αναγνώστες πολύ περισσότερους από όσους τους αγοράζουν.

Το δυναμικό της εξεταζόμενης αγοράς επιβεβαιώνεται και από την κατάσταση που επικρατεί σε ορισμένα κράτη μέλη, όπου οι συνοπτικοί εβδομαδιαίοι τηλεοπτικοί οδηγοί αγοράζονται από μεγάλο ποσοστό του εθνικού πληθυσμού, παρά το γεγονός ότι οι συνοπτικοί ημερήσιοι τηλεοπτικοί οδηγοί δημοσιεύονται και στις εφημερίδες, με την ίδια μορφή όπως στην Ιρλανδία και στο Ηνωμένο Βασίλειο.

Το έντυπο Magill TV Guide, αν και σύντομο και περιορισμένης κυκλοφορίας, αντανακλά επίσης σαφώς τη ζήτηση συνοπτικών εβδομαδιαίων τηλεοπτικών οδηγών από τους καταναλωτές στην αντίστοιχη περιοχή.

Οι φορείς ITP, BBC και RTE (ατομικά ή και συλλογικά) υποστηρίζουν ότι η πολιτική και η πρακτική που εφαρμόζουν αυτή τη στιγμή σε σχέση με τα εκ των προτέρων γνωστοποιούμενα εβδομαδιαία προγράμματά τους εμπνέονται από την ανάγκη εξασφάλισης υψηλού επιπέδου συνοπτικής κάλυψης όλων των προγραμμάτων τους, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που απευθύνονται σε μειονότητες ή/και τοπικούς πληθυσμούς, καθώς και εκείνων με πολιτιστικό, ιστορικό ή/και εκπαιδευτικό περιεχόμενο. Η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι αυτή η πολιτική και η πρακτική δεν είναι απαραίτητες για την επίτευξη των τιθέμενων στόχων, οι οποίοι είναι δυνατόν να επιτευχθούν με λιγότερο περιοριστικά μέσα, εν ανάγκη δε με την επιβολή όρων στους εκδότες στους οποίους οι εν λόγω φορείς χορηγούν άδειες για τη δημοσίευση των προγραμμάτων τους. Η Επιτροπή επισημαίνει, ωστόσο, ότι κανένα από τα ενδιαφερόμενα μέρη δεν θεώρησε αναγκαία την επιβολή περιορισμών στην εκ μέρους τρίτων δημοσίευση των ημερήσιων (ή και διήμερων) προγραμμάτων με σκοπό την επίτευξη αυτού του στόχου.

Πράγματι, λαμβάνοντας υπόψη την πολιτική και την πρακτική που εφαρμόζουν αυτή τη στιγμή οι φορείς ITP, BBC και RTE, και οι οποίες έγκεινται στην παροχή προς τους ενδιαφερόμενους εκδότες των εκ των προτέρων γνωστοποιούμενων εβδομαδιαίων προγραμμάτων τους, περιορίζοντας, όμως, με όρους εντασσόμενους στις χορηγούμενες άδειες, την αναπαραγωγή αυτών των προγραμμάτων ανά μία ή το πολύ δύο ημέρες κάθε φορά ή αρνούμενοι παντελώς τη χορήγηση άδειας, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι αυτή η πολιτική και η πρακτική είναι υπέρ το δέον περιοριστικές.

Υπό το πρίσμα των παρατηρήσεων αυτών, η Επιτροπή συμπεραίνει ότι η πολιτική και η πρακτική που εφαρμόζονται αυτή τη στιγμή από τους φορείς ITP, BBC και RTE σε σχέση με τα εκ των προτέρων γνωστοποιούμενα εβδομαδιαία προγράμματά τους επιδιώκουν και έχουν ως αποτέλεσμα την προστασία της θέσης των δικών τους τηλεοπτικών οδηγών, οι οποίοι έτσι δεν ανταγωνίζονται μεταξύ τους, ούτε άλλωστε με οποιονδήποτε άλλο οδηγό.

Σ' αυτά τα πλαίσια, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι εν λόγω τρεις επιχειρήσεις είναι απόλυτα ικανές, με δεδομένη την παρούσα θέση τους και τις εμπειρίες τους στην αγορά, να διαδραματίσουν πρωτεύοντα ρόλο στην αγορά των συνοπτικών εβδομαδιαίων τηλεοπτικών οδηγών, εφόσον βέβαια το επιθυμούν. Εναλλακτικά, είναι δυνατόν να συνεχίσουν να δημοσιεύσουν η καθεμία το δικό της τηλεοπτικό οδηγό σε μια αγορά όπου είναι διαθέσιμοι και συνοπτικοί τηλεοπτικοί οδηγοί, εφόσον θεωρούν ότι ο καταναλωτής εξυπηρετείται καλύτερα από τους δικούς τους οδηγούς, όπως άλλωστε έχουν δηλώσει. Περιορίζοντας όμως το πεδίο της πολιτικής τους που αφορά τη χορήγηση αδειών, έτσι ώστε να εμποδίζουν την παραγωγή και διάθεση συνοπτικών τηλεοπτικών οδηγών, περιορίζουν και τον ανταγωνισμό, επί ζημία των καταναλωτών.

Η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι, υπό τις εξετασθείσες συνθήκες, επιχειρήσεις που κατέχουν δεσπόζουσα θέση, στην προκειμένη περίπτωση δε οι ITP, BBC και RTE, και οι οποίες χρησιμοποιούν τη θέση αυτή για να παρεμποδίσουν την εισαγωγή στην αγορά νέου προϊόντος, δηλαδή ενός συνοπτικού εβδομαδιαίου τηλεοπτικού οδηγού, κάνουν κατάχρηση αυτής της δεσπόζουσας θέσης κατά τρόπο που απαγορεύεται από το άρθρο 86.

Τα επιχειρήματα που προβάλλονται από τα ενδιαφερόμενα μέρη ως προς τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας τους δεν επηρεάζουν το συμπέρασμα αυτό. Αντιθέτως μάλιστα, η Επιτροπή θεωρεί ότι η πρακτική και η πολιτική που εφαρμόζουν οι ITP, BBC και RTE συνιστούν, στην πραγματικότητα, χρήση του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας ως μέσου της κατάχρησης, δηλαδή κατά τρόπο που υπερβαίνει το πεδίο του εν λόγω δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας.

Ένα επιπλέον στοιχείο της κατάχρησης αποτελεί το γεγονός ότι, μέσω της εφαρμοζόμενης σήμερα πολιτικής και πρακτικής τους, οι φορείς ITP, BBC και RTE, οι οποίοι κατέχουν δεσπόζουσα θέση στην αγορά των δικών τους προγραμμάτων, διατηρούν επίσης τον έλεγχο στην παράγωγη αγορά των εβδομαδιαίων τηλεοπτικών οδηγών, όπου, υπό διαφορετικές συνθήκες θα μπορούσε να αναπτυχθεί ανταγωνισμός, ιδίως σε ό,τι αφορά τους συνοπτικούς εβδομαδιαίους τηλεοπτικούς οδηγούς.

Επιπτώσεις στο εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών

(24) Η προαναφερθείσα κατάχρηση έχει επιπτώσεις στο εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών, επειδή ένας συνοπτικός τηλεοπτικός οδηγός με τα εκ των προτέρων γνωστοποιούμενα εβδομαδιαία προγράμματα των τοπικών εκπομπών των φορέων ITP και BBC καθώς και του RTE θα μπορούσε σαφώς να διατεθεί στην αγορά τόσο της Ιρλανδίας όσο και της Βόρειας Ιρλανδίας, γεγονός που θα συμπεριλάμβανε και το διασυνοριακό εμπόριο ενός τέτοιου οδηγού ή οδηγών. Επιπλέον, το εμπόριο των ίδιων των εκ των προτέρων γνωστοποιούμενων εβδομαδιαίων προγραμμάτων θα είχε τέτοιο διασυνοριακό χαρακτήρα.

Άρθρο 90 παράγραφος 2

(25) Αν και οι φορείς ITP, BBC ή/και RTE, ως δημόσιοι φορείς ή φορείς κοινής ωφέλειας, έχουν καθήκον να συντάσσουν και να δημοσιεύουν τα δικά τους χωριστά προγράμματα με τη μορφή τηλεοπτικών οδηγών, η εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού στην παρούσα υπόθεση κατά κανένα τρόπο δεν εμποδίζει την άσκηση αυτού του ιδιαίτερου καθήκοντός τους κατά την έννοια του άρθρου 90 παράγραφος 2. Ως εκ τούτου, το εν λόγω άρθρο δεν έχει εφαρμογή στην παρούσα υπόθεση.

Β. Άρθρο 3 του κανονισμού αριθ. 17

(26) Το άρθρο 3 παράγραφος 1 προβλέπει ότι, όταν η Επιτροπή διαπιστώνει παράβαση του άρθρου 86 της συνθήκης, είναι δυνατόν να ζητήσει, με σχετική απόφαση, από τις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων να θέσουν τέρμα στην παράβαση αυτή.

(27) Η κατάχρηση στην παρούσα υπόθεση έγκειται στον περιορισμό της αγοράς των εβδομαδιαίων τηλεοπτικών οδηγών στην Ιρλανδία και στη Βόρεια Ιρλανδία με τον περιορισμό του πεδίου της πολιτικής και της πρακτικής που εφαρμόζουν οι εν λόγω φορείς ως προς τη χορήγηση αδειών, κατά τρόπο που να εμποδίζεται η είσοδος στην αγορά αυτή ενός συνοπτικού τηλεοπτικού οδηγού ή οδηγών. Έτσι, η παρέμβαση της Επιτροπής πρέπει να επανορθώσει την υφιστάμενη κατάσταση, προβλέποντας τουλάχιστον τη δυνατότητα δημοσίευσης συνοπτικού εβδομαδιαίου τηλεοπτικού οδηγού. Για να επιτευχθεί αυτό, είναι αναγκαίο τα τοπικά εβδομαδιαία προγράμματα των φορέων ITP και BBC, καθώς και εκείνα του RTE, να διατίθενται από τον έναν στον άλλο καθώς και σε τρίτους, για δημοσίευση σε συνοπτικό οδηγό. Ωστόσο, ο περιορισμός της υποχρέωσης αυτής, στη διάθεση των προγραμμάτων των φορέων ITP, BBC και RTE από τον ένα στον άλλο, θα δημιουργούσε διακρίσεις έναντι τρίτων που επιθυμούσαν να εκδώ-

σουν συνοπτικό εβδομαδιαίο οδηγό, και τούτο δεν θα ήταν συμβιβάσιμο με το άρθρο 86. Έτσι, η μόνη δυνατή επανόρθωση της κατάστασης στην παρούσα υπόθεση είναι να απαιτηθεί από τους φορείς ITP, BBC και RTE να διαθέτουν ο ένας στον άλλο και σε τρίτους, μετά από σχετικό αίτημα και χωρίς να δημιουργούνται διακρίσεις, ο καθένας τα δικά τους εκ των προτέρων γνωστοποιούμενα εβδομαδιαία προγράμματα και να επιτρέπουν την αναπαραγωγή αυτών των προγραμμάτων από τους ενδιαφερόμενους. Η απαίτηση αυτή δεν επεκτείνεται και στην παροχή πληροφοριών πέρα από τα προγράμματα καθαυτά, όπως αυτά ορίζονται στην παρούσα απόφαση. Εάν οι ενδιαφερόμενοι φορείς ITP, BBC και RTE αποφασίσουν να συμμορφωθούν με μια τέτοια απαίτηση μέσω της χορήγησης αδειών, κάθε απαίτησή τους για την καταβολή σχετικών δικαιωμάτων πρέπει να θεωρείται εύλογη. Επιπλέον, οι ITP, BBC και RTE είναι δυνατόν να περιλάβουν στις χορηγούμενες σε τρίτους άδειες τους όρους που αυτοί θεωρούν αναγκαίους για την εξασφάλιση υψηλής ποιότητας κάλυψης όλων των προγραμμάτων τους, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που απευθύνονται σε μειονότητες ή/και τοπικούς πληθυσμούς, καθώς και εκείνων με πολιτιστικό, ιστορικό και εκπαιδευτικό περιεχόμενο. Ως εκ τούτου, πρέπει να ζητηθεί από τα ενδιαφερόμενα μέλη να υποβάλουν προς έγκριση στην Επιτροπή σε προθεσμία δύο μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης της παρούσας απόφασης, προτάσεις για τους όρους με τους οποίους, κατά τη γνώμη τους, πρέπει να επιτρέπεται σε τρίτους να δημοσιεύουν τα εκ των προτέρων γνωστοποιούμενα εβδομαδιαία προγράμματα που αποτελούν το αντικείμενο της παρούσας απόφασης,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η πολιτική και η πρακτική που εφαρμόζουν οι φορείς ITP, BBC και RTE, ο καθένας σε σχέση με τα δικά του, εκ των προτέρων, γνωστοποιούμενα εβδομαδιαία προγράμματα των εκπομπών που είναι δυνατόν να λαμβάνονται στην Ιρλανδία και στη Βόρεια Ιρλανδία, συνιστούν παραβάσεις του άρθρου 86 στο βαθμό που παρεμποδίζουν τη δημοσίευση και πώληση συνοπτικών εβδομαδιαίων τηλεοπτικών οδηγών στην Ιρλανδία και στη Βόρεια Ιρλανδία.

Άρθρο 2

Οι φορείς ITP, BBC και RTE θέτουν αμέσως τέρμα στις παραβάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 1, διαθέτοντας δε ο ένας στον άλλο και σε τρίτους, μετά από σχετικό αίτημα και χωρίς να δημιουργούνται διακρίσεις, τα δικά τους, εκ των προτέρων γνωστοποιούμενα, εβδομαδιαία προγράμματα και επιτρέπουν την αναπαραγωγή αυτών των προγραμμάτων από τους ενδιαφερόμενους. Η απαίτηση αυτή δεν επεκτείνεται και στην παροχή πληροφοριών πέρα από τα προγράμματα καθεαυτά, όπως ορίζονται στην παρούσα απόφαση. Εάν οι ενδιαφερόμενοι φορείς ITP, BBC και RTE αποφασίσουν να συμμορφωθούν με μια τέτοια απαίτηση μέσω της χορήγησης αδειών, κάθε απαίτησή τους για την καταβολή σχετικών δικαιωμάτων πρέπει να θεωρείται εύκολη. Επιπλέον, οι ITP, BBC και RTE είναι δυνατόν να συμπεριλαμβάνουν στις χορηγούμενες σε τρίτους άδειες τους όρους που αυτοί θεωρούν αναγκαίους για την εξασφάλιση υψηλής ποιότητας κάλυψης όλων των προγραμμάτων τους, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που απευθύνονται σε μειονότητες ή/και τοπικούς πληθυσμούς, καθώς και εκείνων που παρουσιάζουν πολιτιστικό, ιστορικό και εκπαιδευτικό ενδιαφέρον. Ως εκ τούτου, πρέπει να ζητηθεί από τα ενδιαφερόμενα μέλη να υποβάλουν, προς έγκριση, στην Επιτροπή, σε προθεσμία δύο μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης της παρούσας απόφασης, προτάσεις ως προς τους όρους με τους οποίους θεωρούν ότι πρέπει να επιτρέπεται σε τρίτους να δημοσιεύουν τα εκ των προτέρων γνωστοποιούμενα εβδομαδιαία προγράμματα που αποτελούν το αντικείμενο της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στις ακόλουθες επιχειρήσεις:

Independent Television Publications Ltd,
247 Tottenham Court Road,
London W1P OAU,
United Kingdom·

British Broadcasting Corporation,
BBC Broadcasting House,
London W1A 1AA,
United Kingdom·

BBC Enterprises Ltd,
Woodlands,
80 Wood Lane,
London W12 OTF,
United Kingdom·

Radio Telefis Eireann,
Dublin 4,
Ireland.

Βρυξέλλες, 21 Δεκεμβρίου 1988.

Για την Επιτροπή

Peter SUTHERLAND

Μέλος της Επιτροπής